Ankenævnet *for* Forsikring

Den 1. maj 2019 blev i sag nr. 93110:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

GF-Forsikring A/S
Jernbanevej 65
5210 Odense NV

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring. I klageskema af 16/11 2018 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

> "**Kort redegørelse for sagen**
> Tvisten i sagen er, om [afdøde] den 20. april 2017 var udsat for en ulykke, omfattet af ulykkesforsikringen. [Afdøde], som i mange år har udøvet fridykning var den pågældende dag i gang med træning i en svømmehal. Han var fuldstændig rask og i sagen forelægger kopi af lægejournal. Den pågældende dag havde [afdøde] foretaget 2 dyk og under det 3. dyk afgår han ved døden. Det er klagers opfattelse, at han er afgået ved døden på grund af drukning og dermed en ulykke i ulykkesforsikringens forstand. Det er selskabets opfattelse, at der ikke er tale om en ulykke i ulykkesforsikringens forstand. Der foreligger i sagen både politirapport, en retsmedicinsk udtalelse og redegørelser fra selskab og advokat.
>
> **Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**
> At selskabet anerkender ulykken som omfattet af forsikringen."

Selskabets advokat har i brev af 11/12 2018 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

> "**1 PASTAND**
> Hændelsen den 20. april 2017 anerkendes ikke som en ulykke.
>
> **2 SAGSFREMSTILLING**
> **2.1 Hændelsen**

Det fremgår af anmeldelsesrapport af 21. februar 2017, at forsikringstageren […] den 20. april 2017 omkring kl. 16.00 blev fundet på bunden af et svømmebassin på ca. 4 meters dybde af en livredder, der havde observeret, at forsikringstageren fik krampeagtige trækninger omkring munden og lå stille, hvorefter livredderen, der vidste at forsikringstageren var fridykker, var hoppet i vandet og fik forsikringstageren 'trukket op' til kanten af svømmebassinet og påbegyndte hjerte-lungehjælp (førstehjælp).
…
Af supplerende afhøringsrapport vidne af 20. april 2017 (en del af anmeldelsesrapporten) fremgår det af livredder […] forklaring, at forsikringstageren først havde foretaget et dyk på 4 minutter og 26 sekunder og efterfølgende havde foretaget et dyk på 3-4 minutter, Da forsikringstageren skulle foretage sit tredje dyk, var det livredderens opfattelse, at da forsikringstageren trak luft ind til dette dyk, 'så det mærkeligt ud' og livredderen 'kunne ikke helt beskrive det, men [afdøde] så presset ud'.

Livredderen holdt derfor 'godt øje med ham' og efter ca. 1 minut, så livredderen, at '[Afdøde] gibbede lidt om munden. Måske som nogle krampetrækninger', hvorefter livredderen hoppede i bassinet og fik trukket forsikringstageren op.

Herudover var der et yderligere vidne ved navn […] der kendte forsikringstageren fra […], hvor de begge arbejdede, og han havde set forsikringstageren omkring kl. 15.50, hvor han havde forladt lokalet, og derefter først var kommet tilbage ca. 10 minutter senere, hvor livredderen var begyndt hjerte-/lungemassage (førstehjælp).

Af rapport vedrørende dødsfald af 21. april 2017 (en del af anmeldelsesrapporten) fremgår det, at forsikringstageren afgik ved døden den 21. april 2017 kl. 18:16 som følge af hændelsen.

Af journal fra [hospital] fra den 21. april 2017, der fremlægges, fremgår det, jf. punktet 'klinisk resumé' følgende: 'Det er oplyst, at afdøde var fridykker og i gang med træning i svømmehal hvor han kom op og trak vejret efter et dyk inden han på ny dykkede ned. Livredderen opdagede efter ca. 4 minutter, at afdøde lå på en forkert måde i vandet og fik ham reddet op og påbegyndte genoplivning efter 10 minutter opstod spontan cirkulation og afdøde blev transporteret til hospitalet, hvor første scanning af hjernen viste let ødem men intet akut truende. På intensivafdelingen udvikles højt blodtryk og dilateret pupil, som ikke reagerede på lys. Ny scanning viste begyndende incareration og afdøde blev erklæret hjernedød.'

Jf. punktet 'Foreløbig konklusion' fremgår følgende 'Dødsårsagen antages at være skader i hjernen som følge af længerevarende iltmangel, evt. udløst af hjertestop.'

Videre foreligger der en anmeldelse ulykke, død af 25. maj 2017 hvoraf det fremgår, at ulykken skete i en svømmehal, og at årsagen til hvordan hændelsen skete var, at han 'fik et ildebefindende i svømmebassinet'.

2.2 Helbredsmæssige oplysninger forud for hændelsen
Af egen læges journal i perioden 25. maj 2012 til og med 13. juli 2017 er der ikke beskrevet nogle andre lidelser, der kan forklare årsagen til hændelsen. Her er der alene omtale af skade/forvridning/vrid af venstre fodled. Journalen fremlægges.

Der er heller ikke omtale af 'livstilssygdomme', eller at forsikringstageren […] var stresset/presset op til hændelsen.

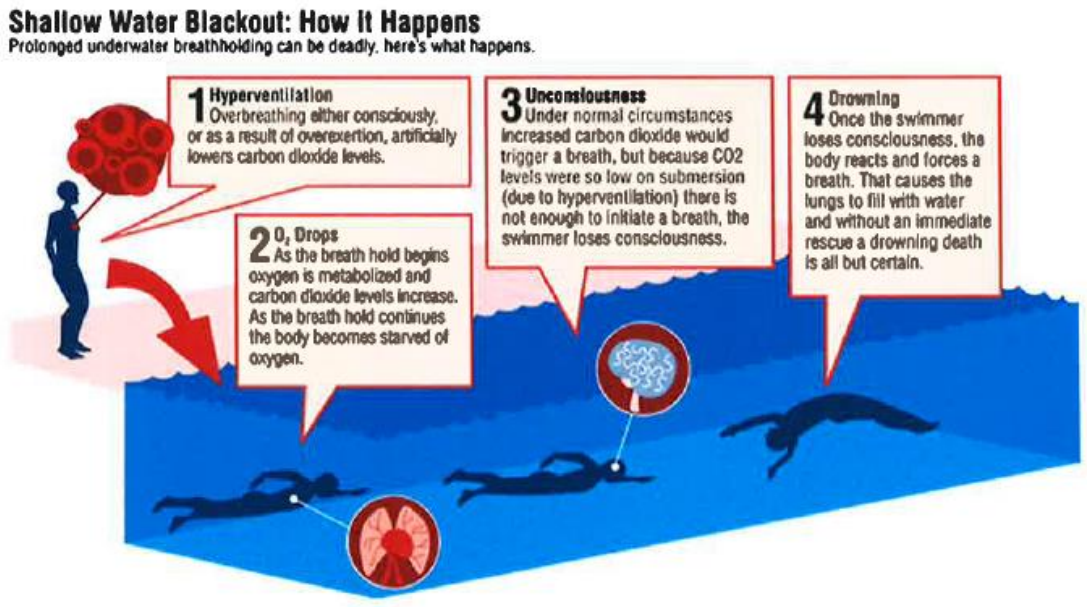
2.3 Ulykkesdækningen
GF Forsikring A/S' forsikringsbetingelser nr. 20-7 vedrørende ulykkesforsikring er gældende.
….
Ankenævnet kan lægge til grund, at der ikke er tegnet udvidet dækning, og dermed er der 'standarddækning', idet farlig sport er undtaget fra dækning i forhold til dykning med trykflasker.

2.4 Retsmedicinsk erklæring af 7, februar 2018
Af erklæringen fremgår det, at retsmediciner […] lagde til grund at forsikringstageren [afdøde] ved tredje dyk så 'mærkelig ud'.

Årsagen til døden var dermed mest sandsynligt ifølge retsmediciner […] tørdrukning, der resulterede i en iltmangel betinget hjerneskade og længevarende hjertestop.

Videre fremgår det, at årsagen til ulykken formentlig var 'shallow water blackout' som følge af hyperventilation umiddelbart inden dykket.

'shallow water blackout' kan illustreres på følgende vis.

3 RETSGRUNDLAGET
Det fremgår ikke af forsikringsaftaleloven, hvad der skal forstås ved begrebet 'ulykke'.

Det er således forsikringsbetingelsernes definition heraf, der finder anvendelse.

Det er sikrede, der bærer bevisbyrden for, at der foreligger en forsikringsbegivenhed, jf. eksempelvis FED2002.49Ø.

3.1 Sport og dykning
Deltagelse i sport er frivilligt og viljesbestemt, og medfører ikke automatisk, at den skete skade falder inden for ulykkesbegrebet.

Afgørelsen af, om påvirkningen er viljesbestemt, skal træffes på grundlag af det konkrete hændelsesforløb under sportsudøvelsen.

Særligt for så vidt angår dykning fremgår af litteraturen [Ivan Sørensen, "Den private Syge- og ulykkesforsikring, 2. udg., S. 66] 'Amatørdykning må behandles på samme måde som sportsskaderne. Skyldes påvirkningen og skaden ikke noget for den forsikrede upåregneligt, foreligger der ikke et ulykkestilfælde, jf. NRT 1988.394H: Forsikrede afgik ved døden som følge af de skader, han pådrog sig under 'fridykning' på ca. 3 m vand. Forsikrede havde ikke villet døden, der ikke skyldtes særligt risikobetonede forhold. Den norske højesteret fandt, at der ikke var tale om et ulykkestilfælde, idet der ikke havde været tale om andre ydre påvirkninger end dem, han uden videre måtte regne med'.

3.2 Udefra kommende indvirkning
Ved udefra kommende begivenhed forstås, at indvirkningen skal være forårsaget af en ekstern årsag set i forhold til forsikrede.

Dette skal forstås således, at den eksterne årsag ikke i bogstaveligste forstand skal være 'kommende', men at også eksempelvis faldskader er ulykkestilfælde.

I definitionen ligger desuden en forudsætning om, at der skal foreligge kausalitet og adækvans mellem den skadeudløsende begivenhed og skaden på forsikredes legeme.

Af Den private Syge- og Ulykkesforsikring af Ivan Sørensen, s. 86, fremgår det, at 'skader, der bl.a. skyldes at forsikrede falder i søvn under kørsel bil sædvanligvis afvises, fordi forsikrede selv er 'herre' over situationen'. Der henvises i den forbindelse til AK 30.629/9L.

3.3 Ivan Sørensens Nyeste udgave af Forsikringsret (2O15)
Af Ivan Sørensens nyeste udgave af Forsikringsret (2015) fremgår om overanstrengelse og de nævnte domme følgende: 'Skader som følge of overanstrengelse i øvrigt vil ikke være omfattet af ulykkesbegrebet, jf. UfR 1963.701Ø og UfR 1957.445Ø. I disse to sager er det især det, der ovenfor er benævnt det indre hændelsesforløb, samt den manglende afvigelse i årsagsforløbet, der må antages at have været afgørende for sagernes udfald.
…
3.4 Praksis - Ankenævnet og retspraksis
AK 67.567
Klager led af følger efter dekompressionssyge (trykfaldssyge). Klager havde i skadeanmeldelsen oplyst, at skaden skete på Fiji Øerne efter et dyk med trykflaske. Der var ingen påviste udløsende faktorer eller komplicerede forhold, hvorfor årsagen var uopklaret.

Selskabet afviste skaden som dækningsberettigende med henvisning til, at sportsdykning i Danmark - ikke i udlandet - var dækket på forsikringen. Klager gjorde indsigelser overfor dette, bl.a. med henvisning til, at forsikringsbetingelserne ikke antydede, at dækningen var betinget af, at skaden skete i Danmark. Heroverfor anførte selskabet, at: 'Allerede fordi der er tale om anden farlig sport, er S.S.L. ikke berettiget til udbetaling af tab af erhvervsevne, og vi har derfor ikke fundet

anledning til at foretage en selvstændig vurdering af, om der er tale om et dækningsberettiget ulykkestilfælde.'

Yderligere anførtes det: 'Det bemærkes, at uanset dykningen havde fundet sted i Danmark (danske farvande) havde der ikke været tale om et dækningsberettiget ulykkestilfælde, da der ikke har været en tilfældig påvirkning, der er sket uden S.S.L.'s vilje, idet han netop har villet dykket, og der ikke efter det oplyste har været tale om andre ydre påvirkninger end dem, han måtte regne med. At han ikke har villet skaden (dykkersyge) er uden betydning.'

Nævnet fandt det i sagen uafklaret, hvornår i forløbet skaden skete, og om den var pludselig og strakte sig over nogen tid. Der blev derfor ikke truffet afgørelse i sagen.

AK 76.396
Forsikringstager klagede over, at selskabet havde afvist at yde dækning for et ulykkestilfælde i form af dekompressionssyge (dykkersyge) i forbindelse med opstigning fra et 90 m dyk. Forsikringstager var uddannet dykkerinstruktør og havde dykket i mange år. Af forsikringstagers forsikringsbetingelser fremgik bl.a., at forsikringen dækkede ulykkestilfælde indtruffet under sportsdykning med anvendelse af særligt svømmedykkerudstyr.

Selskabet henviste til, at ulykken ikke opfyldte forsikringsbetingelsernes definition af et ulykkestilfælde, der lød som følger: '... et tilfælde, af forsikrede vilje uafhængig, pludselig udefrakommende indvirkning på legemet med en påviselig beskadigelse af dette til følge.'

Selskabet begrundede med følgende 'Kunden er en meget erfaren dykker og kender de trykforhold han udsætter sig selv for, hver gang han dykker på dybt vand. Da det samtidig ligger fast, at det er trykket der har forårsaget skaden, er det vores opfattelse, at der ikke er tale om et ulykkestilfælde, idet indvirkningen/skadeårsagen hverken er tilfældig eller af kundens vilje uafhængig. Desuden er der ikke tale om en pludselig indvirkning, idet trykpåvirkningen har været der under hele dykket, der som minimum har varet i flere timer.'

Kunden henviser i sin klage til AKF 70.976, som han mener er af samme karakter. I den forbindelse skal vi påpege, at den pågældende dykker var i en situation, hvor han akut måtte handle for at redde en andens liv. Der var således tale om en situation, der kan sammenlignes med sager der behandles efter nødretten.

Samtidig er der tale om en pludselig opstået situation, som efter Ankenævnets vurdering kunne sidestilles med en pludselig udefra kommende indvirkning.

Endelig skal det understreges, at der er forskel på ulykkesdefinitionen for de to sager, hvorfor en direkte sammenligning ikke nødvendigvis giver det samme resultat.

Samlet set opfylder forløbet ikke definitionen på et ulykkestilfælde.

U.1957.445/2Ø
Skadelidte skulle under arbejde i frostvejr tage halm af en kornstak. Skadelidte forklarede i byretten, at mens han arbejdede med forken, mærkede han cirka kl. 10 en pludselig smerte i rygsøjlen, hvilket bevirkede, at han var lige ved at falde om. Trods smerterne blev han dog ved at arbejde indtil kl. 12.

I landsretten forklarede skadelidte, at han under arbejdet oppe på kornstakken var ved at skride, fordi han tog hårdt fat. Lige idet han var ved at skride, mærkede han smerter i ryggen. Skadelidte forklarede hertil, at han ikke kunne fortsætte arbejdet efterfølgende.

Ifølge skadelidtes forsikringsbetingelser forstod man ved ulykkestilfælde: 'en tilfældig, af den forsikredes vilje uafhængig, pludselig, ydre, voldelig påvirkning af legemet, der har en påviselig skade af dette til følge, døden eller forringelse af erhvervsevnen.'

Landsretten fandt det ikke godtgjort ved de af skadelidte delvist modstridende forklaringer, at den af skadelidte overgåede skade skyldtes en ydre, voldelig påvirkning af hans legeme.

U.1963.701Ø
En skipper (skadelidte) sejlede sammen med en skibsdreng med en last, da skibet begyndte at lække. Skadelidte betjente derfor en håndpumpe til at pumpe vand ud af skibet, indtil det blev klart for ham, at skibet ikke kunne holdes flydende. Han gav derfor skibsdrengen ordre til at gøre en redningsbåd klar. Herefter faldt skadelidte imidlertid om, og det blev senere konstateret, at han var død som følge af hjertets svigten.

Ifølge de i policen optegnede forsikringsbetingelser forstod man ved ulykkestilfælde: 'en tilfældig, af den forsikredes vilje uafhængig, pludselig, ydre, voldelig påvirkning af legemet, der har en påviselig skade af dette til følge.'

Landsretten fandt, at den legemlige og psykiske anstrengelse, som afdøde var udsat for pga. skibets havari, havde medført en belastning af hans i forvejen svækkede hjerte, og at dette havde haft hans død til umiddelbar følge, Landsretten gav dog forsikringsselskabet medhold i, at der ikke var tale om en af forsikredes vilje uafhængig, ydre, voldelig påvirkning af legemet: 'Der må imidlertid gives de sagsøgte medhold i, at det hændelsesforløb, som afsluttedes med skipper Strøms død, ikke kan betegnes som en af den forsikredes vilje uafhængig, ydre, voldelig påvirkning af legemet. Hverken efter policens ordlyd eller ud fra en fortolkning af, hvad der med rimelighed kan antages at skulle være omfattet af den omhandlede bestemmelse, findes de sagsøgte herefter at være pligtige at udbetale forsikringssummen.'

U.2013.1572V
A, der havde dykket i 30-35 år, foretog en dykning til et skibsvrag i en dybde på ca.90 m. Han pådrog sig under opstigningen en rygmarvsskade som følge af dykkersyge.

A havde tegnet en ulykkesforsikring hos forsikringsselskabet F, og han havde som supplerende dækning tilvalgt 'sportsdykning'. F afviste at dække skaden. Dette skete under henvisning til, at A's tilskadekomst ikke var sket under omstændigheder, der kunne anses for en 'ulykke' i forsikringsbetingelserne.

Byretten anførte, at ikke alle, der foretager dyk, heller ikke dyk på meget dybt vand, bliver ramt, og at det er uvist, hvorfor nogle, men ikke andre bliver ramt. Der var således tale om en risiko, der muligvis aktuarmæssigt kunne beregnes, men ikke forudses og ej heller forebygges, selv om alle kendte sikkerhedsforanstaltninger iagttages.

Byretten udtalte: 'I det konkrete tilfælde, hvor sagsøgeren bevidst og efter moden overvejelse og under iagttagelse af almindeligt fulgte sikkerhedsforanstaltninger har udsat sig for en kendt risiko, der ikke kan elimineres, men nok begrænses, kan sagsøgerens skade, der indtraf uden afvigelser i det planlagte forløb for dykningen, ikke anses for fremkaldt ved en tilfældig, af sagsøgerens vilje uafhængig indvirkning på legemet, selv om den indvirkning, der udløste skaden, var udefrakommende og selv om skaden indtraf pludseligt.'

På baggrund heraf blev F frifundet for A's påstand om, at F skulle anerkende, at dykkeruheldet opfyldte definitionen på en ulykke i den tegnede ulykkesforsikring. Det at byretten fastlagte blev stadfæstet af landsretten.

Høyesterett - Rt-1988-394 - norsk Højesteretsdom
Fortolkning av begrepet ulykkesskade i 5 3 i vilkårene for ulykkesforsikring av 1981.

Under såtatt <fridykking>> (dykking med ansiktsmaske og vekter, men uten bruk av trykkluft) ned til tre meters dyp, døde dykkeren som følge av hjerneinfarkt.

På grunn av trykkforskjellene var det oppstått en blodpropp i hjernestammearterien. Dykkingen foregikk helt normalt uten ytre uhell av noe slag. Dykkeren var ikke utsatt for andre ytre påkjenninger enn de som regulært følger av den forholdsvis ufarlige dykking han deltok i og som han måtte regne med.

Tilfellet ble ikke ansett som en ulykke

Dommen fremlægges

4. ANBRINGENDER
Til støtte for at hændelsen den 20. april 2017 herefter ikke er en 'ulykke' i GF Forsikring A/S' betingelsers forstand skal jeg herefter bemærke følgende.

Det er boet efter [afdøde], der skal bevise, at hændelsen den 20. april 2017 var en ulykke i betingelsernes forstand, ikke GF Forsikring A/S der skal modbevise dette.

Der er ikke, som det fejlagtigt fremgår af korrespondancen fra boet efter […], tale om, at GF Forsikring A/S påberåber sig nogle undtagelsesbetingelser i forsikringen. GF Forsikring A/S gør gældende, at boet efter [afdøde] ikke har bevist, at hændelsen den 20. april 2017 var en ulykke i GF Forsikring A/S' betingelsers forstand.

På baggrund af sagens bilag og den retsmedicinske erklæring af 7. februar 2018 må Ankenævnet efter GF Forsikring A/S' opfattelse lægge til grund, at den mest sandsynlige årsag til, at forsikringstageren […] afgik ved døden, var på grund af hans egne viljesbestemte handlinger frem til drukningen.

[Afdøde] foretog selv 3 viljesbestemte dyk og med den kendte risiko, der var forbundet hermed.

Der er mellem parterne enighed om, at i nærværende sag forstås 'ulykkesbegrebet'; '..som en tilfældig af den forsikredes vilje uafhængig, pludselig, udefra kommende indvirkning på legemet, som har en påviselig beskadigelse af legemet til følge...'

I forløbet frem til drukningen skete må det altså som mest sandsynligt lægges til grund, at der intet usædvanligt eller atypisk indtraf udover selvsagt den tragiske drukning.

[Afdøde] var sagt på en anden måde 'selv herre over situationen' frem til drukningen, og drukningen var - tragisk - desværre et resultat af [afdødes] egne handlinger.

Af litteraturen og praksis kan det sammenfattende udledes, at når forsikringstagerne selv er årsag til ulykken, da er der ikke dækning, da der herefter ikke er tale om en tilfældig af den forsikredes vilje uafhængig, pludselig, udefra kommende indvirkning på legemet, som har en påviselig beskadigelse af legemet til følge.

Dette ses særligt tydeligt i den norske Højesteretsdom 1998-394, hvoraf bl.a. fremgår: 'På grunn av trykkforskjellene var det oppstått en blodpropp i hjernestammearterien. Dykkingen foregikk helt normalt uten ytre uhell av noe slag. Dykkeren var ikke utsatt for andre ytre påkjenninger enn de som regulært følger av den forholdsvis ufarlige dykking han deltok i og som han måtte regne med. Tilfellet ble ikke ansett som en ulykke.'

Nærværende sag er efter GF Forsikring A/S'opfattelse identisk.

På denne baggrund skal hændelsen den 20. april 2017 ikke anerkendes som et 'ulykkestilfælde'."

Klagerens advokat har i brev af 17/1 2019 til nævnet bl.a. anført:

"**Forsikringsbetingelser**
Tvisten i denne sag vedrører om, hvorvidt der er tale om en ulykke omfattet af indklagedes forsikringsbetingelserne. Det fremgår i betingelsernes punkt 4.40, at 'Ved ulykkestilfælde forstås en tilfældig af forsikredes vilje uafhængig, pludselig udefra kommende indvirkning på legemet, om har en påviselig beskadigelse af legemet til følge'.
…
Typisk og atypisk drukning
Det fremgår af en retsmedicinsk udtalelse af 7. februar 2018, at årsagen til [afdødes] død sandsynligvis er 'forårsaget af en atypisk drukning'. Det er dog ifølge retsmedicineren 'ikke muligt helt at udelukke en typisk drukning'.

Retsmedicineren bemærker endvidere, at '[Afdøde] afgik ved døden lidt over 1 døgn efter han blev fundet… sandsynligt at flere forventelige obduktionsfund efter en typisk drukning ville være forsvundet'.

Det fremgår endvidere af den retsmedicinske udtalelse, at der den 24. april 2017 blev 'afholdt et retslægeligt ligsyn… og den umiddelbare dødsårsag var drukning. Dødsmåden blev angivet som en ulykke'.

Der ses således at være 2 muligheder for, hvordan [afdøde] afgik ved døden. For det første kan det skyldes almindelig drukning, hvilket utvivlsomt er en ulykke, og for det andet kan det skyldes atypisk drukning.

I forhold til atypisk drukning kan det ifølge retsmedicineren være medført af et blackout, hvortil retsmedicineren anfører: 'På landjorden ville et blackout næppe have haft nogen væsentlige følger, men da det foregik i vand, fik det fatale konsekvenser'.

Der er således ikke tale om, at [afdøde] kunne være død på grund af et selve blackoutet, da hans død under alle omstændigheder var betinget af påvirkningen af det udefrakommende vand.

[Afdødes] helbredsmæssige forhold
[Afdøde] beskrives i lægejournalens notat af 20. april 2017 som 'tidligere rask. I hverdagen yderst aktiv og i god form. Dykker regelmæssig fridykning'.

I [afdødes] lægejournal fremgår der ikke at være nogen tegn på sygdomme eller øvrige livsstilsforhold, der skulle kunne medføre hans død i forbindelse med drukningen. Derimod ses det netop af ovennævnte, at [afdøde] var rask og aktiv [person] i [50'erne].

Fridykning og Erfaring
[Afdøde] var en erfaren fridykker, som ifølge afhøringsrapporten af 20. april 2017 fra livredder […] kom i den svømmehal, hvor han den 20. april 2017 druknede, 'et par gange om ugen igennem flere år for at fridykke'. Der var således tale om et sted, hvor [afdøde] var vant til at svømme ofte, og hvor han var kendt af personalet.

Ifølge den retsmedicinske udtalelse af 7. februar 2018 er der i teorien uenighed mellem eksperter om, hvorvidt fridykning er en farlig sportsgren. Retsmedicineren bemærker dog i den forbindelse, at det 'farlige' ved fridykning 'primært drejer sig om fridykning på store dybder og under is'.

Det fremhæves i forhold til ovennævnte, at ulykken fandt sted under en træningssession i et svømmebassin, der alene var 4 meter dybt. Til sammenligning ligger Danmarksrekorden for dybeste dyk uden svømmefødder for mænd på 75 meter.

I forhold til længden af [afdødes] 3. dyk, hvor han blev fundet efter 4 minutter, så sammenlignes dette med Danmarksrekorden for mænd, som er 8 minutter og 40 sekunder. Det bemærkes også af retsmedicineren i udtalelsen af 7. februar 2018, at 'En erfaren fridykker skulle problemfrit kunne holde vejret i 4 minutter'.

Det fremgår endvidere af den retsmedicinske udtalelse af 7. februar 2018, at retsmedicineren ikke vurderede, at der var 'holdepunkt for, at [afdøde] holdt vejret for længe eller pressede sig selv'.

I fridykning benyttes flere forskellige vejrtrækningsteknikker, herunder hyperventilation, som ifølge retsmedicineren i ovennævnte udtalelse kan medføre 'Shallow Water Blackout'. Det fremgår dog også af udtalelsen, at 'Som erfaren fridykker har [afdøde] formentlig kendt til de forskellige vejrtrækningsteknikker, sikkerhedsforskrifter og risici ved sporten'.

Retsmedicineren noterer endvidere også i udtalelsen, at 'Det kan ikke… sikkert afgøres om [afdøde] hyperventilerede før han foretog sit tredje og sidste dyk', og retsmedicineren mente 'ligesom den ligsynsgående læge… at dødsårsagen er ulykke'.

Retspraksis
AK 67.567

I denne kendelse, hvor der ikke blev truffet afgørelse, udtalte nævnet, at da 'selskabet ikke anser sportsdykning i danske farvande for 'anden farlig sport', finder nævnet at selskabet er uberettiget til… at afslå dækning'.

Det bemærkes således i forhold til indklagedes gennemgang af denne afgørelse, at nævnet ikke har givet selskabet ret i sine udtalelser, hvorfor disse ikke kan tillægges noget præjudikat i forhold til klagers sag.

AK 67.902
Sagen omhandlede en person, som druknede i forbindelse med dykning med snorkel. Forsikringsselskabets definition af et 'ulykkestilfælde' stemmer overens med forsikringsselskabets ulykkesdefinition i nærværende sag, idet et ulykkestilfælde i den pågældende sag forstås som 'en tilfældig, af den forsikredes vilje uafhængig pludselig udefra kommende indvirkning på legemet, som har en påviselig beskadigelse af dette til følge'.

Selskabet gør i sagen gældende, at der ikke er tale om et ulykke, når den forsikrede opholder sig frivilligt i vandet, idet selskabet mente, at der i et sådant tilfælde således ikke er nogen udefra kommende årsager til drukningen.

Selskabet fik ikke medhold i sagen. Nævnet udtalte: 'dødsårsagen er drukning, hvilket efter teori og praksis som udgangspunkt anses for et ulykkestilfælde'. Ifølge afgørelsen er drukning således et ulykkestilfælde, hvorfor [afdødes] drukning ligeledes må anses for at være en ulykke, som er omfattet af selskabets forsikringsbetingelser.

AK 76.396
Det fremgår af en erklæring fra en dykkerlæge i forbindelse med sagen, at 'Det er almindeligt anerkendt blandt dykkerlæger, at DCI er en akut opstået udefra kommende begivenhed der rammer tilfældigt. Der er således dykkermedicinsk konsensus om at betegne DCI som en ulykke jf. definitionen på en sådan, således også i denne sag idet skadelidtes symptomer opstod pludseligt under dykket som følge af udefra kommende begivenhed, nemlig vandtryk og bobbeldannelse'.

På baggrund af lægelige udtalelser og oplysninger om dykket fandt nævnet det 'ubetænkeligt at fastslå, at klagerens tilskadekomst er sket under omstændigheder, der opfylder ulykkesdefinitionen i forsikringsbetingelserne'.

Det skal således her fremhæves, at nævnet ikke giver selskabet ret i denne afgørelse. Derimod ses vandtrykket at være udefra kommende i den forstand, at det falder under ulykkesdefinitionen hos forsikringsselskabet, som i øvrigt ses at være lig indklagedes definition.

I forhold til nærværende sag gøres herefter den bemærkning, at der ved drukning ligeledes er en udefra kommende påvirkning i form af vandet, som er årsagen til drukningen, hvorfor der er tale om en ulykke. Afgørelsen AK 76.396 kan således bruges til støtte for, at [afdødes] drukning var en ulykke.

AK 83.110
Denne sag omhandlede en pige, som sprang sin trommehinde ved at dykke i et svømmebassin. Selskabet i sagen bestred forsikringspligten med henvisning til, at årsagen til skaden ikke kunne

betegnes som 'pludselig', idet selskabet gjorde gældende, at 'Vi mener ej heller, at en neddykning er en pludselig hændelse'.

Nævnet fandt, at 'der er tale om en pludselig hændelse, der har forårsaget personskade'. Selskabet fik således ikke medhold.

Denne afgørelse kan således bruges til støtte for, at [afdødes] drukning kan anses for at være sket ved en pludselig hændelse.

U 1957.445/2Ø
Det bemærkes, at denne doms faktum adskiller sig væsentlig fra nærværende sag, idet den slet ikke har noget med vand eller drukning at gøre.

Det fremhæves endvidere under henvisning til indklagedes gennemgang af sagen, at forsikringsbetingelserne hos selskabet i den pågældende sag adskiller sig fra betingelserne i nærværende sag, herunder lægger særligt brugen af ordet 'voldelig' op til en fortolkning af sagen, der ikke kan overføres til brug for fortolkningen af den udefra kommende påvirkning i nærværende sag.

U 1963.701 Ø
Det fremgår ikke af omstændighederne i denne sag, at skadelidte var udsat for en påvirkning af vandet, som kan sammenlignes med den påvirkning, der fandt sted i nærværende sag. Det ses blandt andet i en vidneforklaring, at 'Strøm var ved at træde op på styrehusets nederste trappetrin… da han pludselig faldt sammen og gled bevidstløs ned på dækket'. Skadelidte var således i denne sag besvimet før han faldt ned i vandet grundet sin hjertelidelse.

Det bemærkes endvidere, at der i denne dom, ligesom U 1957.445/2Ø, foreligger en anden definition af ulykke i forsikringsbetingelserne, som ikke kan overføres til nærværende sag.

U 2013.1572 V
I denne dom udtalte byretten, at 'den indvirkning, der udløste skaden, var udefrakommende'. Når hændelsen alligevel ikke blev betegnet som et ulykkestilfælde, der opfyldte forsikringsbetingelserne, skyldtes det, at ulykken ikke var 'tilfældig'. Der henvises i den forbindelse til den omfattende planlægning forud for dykningen samt sikkerhedsforanstaltningerne.

Den afgørende forskel i forhold til nærværende sag, er, at i ovennævnte dom foretog dykkeren et kompliceret dyk i et skibsvrag på en ca. 90 meters dybde. Der var således i dommen tale om en ekstrem handling/påvirkning, som dykkeren udsatte sig selv for, og som ikke kan sammenlignes med at tage nogle få dyk i et 4 meter dybt svømmebassin.

Høyesterett – Rt-1988-394 – norsk Højesteretsdom
Først og fremmest bemærkes det, at der ikke er tale om en dansk dom, samt at dommen er over 30 år gammel, hvilket svækker dommens præjudikatværdi.
Det har endvidere særdeles stor betydning, at afdøde i den norske dom fik en blodprop, hvilket var årsag til drukningen; jf. 'Etter tilbakekomsten til taubåten følte han seg dårlig. Han ble ført til sykehus i Kairo… Dødsårsaken var en blodprop i hjernestammearterien'. Det bemærkes i den forbindelse, at skadelidte i den norske dom ikke fremstår at have været bevidstløs i vandet, men derimod selv kom tilbage til båden.

I nærværende sag kunne det ifølge de lægelige akter ikke påvises, at det var en ikke-udefrakommende faktor, eksempelvis et hjertestop eller en blodprop, som var årsag til drukningen.

Det kan således modsætningsvist sluttes, at [afdødes] drukning skyldes en udefrakommende faktor, eftersom det ikke kan dokumenteres, at drukningen skyldes ikke-udefrakommende faktorer.

Anbringender
På baggrund af ovenstående gennemgang gøres det først og fremmest gældende, at der uden tvivl blev påført en 'skade' på [afdødes] legeme ved hændelsen den 20. april 2017, idet han døde som følge heraf.

Drukningen var en 'tilfældig' begivenhed, som [afdøde] ikke havde nogen anledning til at forudse ved en rutinemæssig dykning. Hændelsen var desuden 'pludselig' da han alene havde været i vandet under 1 minut, da det skete.

Der er endvidere ikke noget i [afdødes] lægejournal eller øvrige historik, som peger på sygdom eller andre indefra kommende omstændigheder, der kunne have ført til dødsfaldet. Der er således ingen tvivl om, at [afdøde] omkom ved drukning.

Der er tale om en ulykke uanset om [afdøde] omkom ved en atypisk eller almindelig drukning, idet vand ved såvel atypisk som almindelig drukning er den 'udefrakommende indvirkning', som medførte hans død.

Det fremgår af indklagedes anbringender i indlægget, at [afdøde] er død som resultat af sine 'egne handlinger'. Der henvises i den forbindelse til, at han 'foretog selv 3 viljesbestemte dyk' med 'den kendte risiko'. Denne udlægning af sagen bestrides fra klagers side.

Heroverfor gøres det gældende, at [afdødes] dykning blev foretaget i et 4 meter svømmebassin, og der er ikke ifølge faktum noget belæg for, at dykningen i sig selv skulle være mere risikofyldt for ham end for enhver anden uden den pågældende viden og erfaring inden for fridykning.

Det gøres på baggrund af sagsfremstillingen gældende, at der ikke er medicinske holdepunkter for, at [afdøde] på nogen måde har forårsaget sin egen død ved pres/stress, ved at holde vejret for længe eller ved hyperventilation.

Der er således ikke noget belæg for at hævde, at [afdøde] har handlet på en måde, der indebærer en større risiko for drukning end den almindelige, minimale risiko, der altid foreligger, når man går i vandet. [Afdødes] drukning opfylder derved kravet om at være 'uafhængig af hans vilje'.

Det gøres afsluttende gældende, at [afdødes] drukning opfylder alle betingelserne for at falde inden for begrebet 'ulykkestilfælde', hvorfor klager har krav på, at indklagede dækker den påførte skade."

13. 93110

I breve af 1/2 2019 og 6/2 2019 er parterne kommet med yderligere bemærkninger til sagen, som er forelagt for nævnet. Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor.

Af politiets anmeldelsesrapport af 21/4 2017 fremgår bl.a.:

> "Sagens person findes på bunden af svømmebassin, ca. 4 meters dybde af livredder. Livredderne observerer, at sagens person fik krampeagtige trækninger omkring munden og ligger stille. Livredderen viste, at sagens person var fridykker. Livredderen hoppede dog i vandet og fik sagens person op på gulvet ved siden af svømmebassinet og fik påbegyndt HLR. En anden svømmer bliver af livredderen tilkaldt og sammen påsætter de hjertestarter. Der var umiddelbart ikke noget hjertestarten kunne støde på, hvorfor de fortsætter HLR og får kontakt til alarmcentralen. Ambulance, lægeambulance og helikopter kom til stedet og kl. 1630 får de hjerterytme. Sagens person blev efterfølgende fløjet til […] kl. 1645.
> …
> Gerningsstedsundersøgelsen viste, at [afdøde] var stoppet med at trække vejret under vandet.
>
> Han var iført blylodder, da han var fridykker. Han blev hevet op af vandet efter at have ligget på bunden i ca. 1 minut.
>
> Hjertelungeredning blev herefter iværksat, da der ikke var hverken puls eller vejrtrækning.
>
> Der blev konstateret puls kl. 1630."

Af afhøringsrapport af vidne 1 af 20/4 2017 fremgår bl.a.:

> "Afhørte forklarede at han var livredder i svømmehallen.
>
> Han var den eneste livredder tilstede, og udover ham var der en fridykker ved navn [afdøde] og en anden [person] ved navn […].
>
> [Afdøde] var kommet et par gange om ugen igennem flere år for at fridykke. Så afhørte kendte ham godt.
>
> [Afdøde] lavede et dyk på 4 minutter og 26 sekunder, og efter dette talte afhørte med ham.
>
> Derefter lavede han endnu et dyk på tre til fire minutter.
>
> Da [afdøde] kom op fra dette dyk trak han luft ind, og gjorde klar til endnu et dyk. Afhørte syntes, at da [afdøde] traf luft ind til dette dyk, så det mærkeligt ud. Han kunne ikke helt beskrive det, men [afdøde] så presset ud.
>
> Derfor holdt afhørte godt øje med ham. [Afdøde] gik til bunden og lagde sig på ryggen. Her så afhørte efter ca. et minut, at [afdøde] 'gibbede' lidt om munden. Måske som nogle krampetrækninger.

Derfor hoppede afhørte i bassinet, og fik hevet [afdøde] op.

Der var ingen puls og vejrtrækning, og afhørte råbte efter […], der havde forladt lokalet ti minutter tidligere.

[…] kom med hjertestarteren og ringede 112.

Afhørte påbegyndte hjertemassage, hvilket han fortsatte med til ambulancen kom frem.

Han nåede også at påsætte hjertestarter, men den kunne ikke støde."

Af dødsattest af 24/4 2017 fremgår bl.a.:

Dødsårsag I. Det sygdoms- , misbrugs- og/eller skadesforløb der førte til døden.			ICD 10	Tidsrum mellem relevant sygdoms opståen og dødens indtræden
A	Den umiddelbare dødsårsag:	Drukning (incl. ikke fatal)	T751	
B	Som var en følge af:			
C	Som var en følge af:			
D	Den tilgrundliggende dødsårsag:	Nærdrukning i swimmingpool	W67	

...

Dødsmåde Naturlig død ☐ Ulykke ☒ Selvmord ☐ Drab/vold ☐ Uoplyst ☐

Hændelses-sted Transport-område ☐ Bolig-område ☐ Produktions-område ☐ Handels-område ☐ Skole og institution ☐ Sports-område ☒ Forlystelse og parkområde ☐ Fri natur ☐ Hav og so område ☐ Andet ☐

Af udtalelse af 7/2 2018 udfærdiget af en speciallæge i retsmedicin fremgår bl.a.:

"**Spørgsmål 2:**
Hvad var baggrunden for og årsagen til [afdøde] afgik ved døden den 20. april 2017?

Svar:
[Afdøde] afgik ved døden som følge af en iltmangelbetinget hjerneskade, der medførte væskeoverfyldning af hjernen med nedpresning af denne til følge. Iltmanglen var forårsaget af et længerevarende hjertestop på op til ca. 30 minutter.

Spørgsmål 3:
Såfremt årsagen til [afdødes] død var drukning, var der tale om tørdrukning eller noget andet?

Svar:
I retsmedicinen skelnes mellem to former for drukning:
Typisk drukning, hvor der indsuges vand i luftvejene og i lungerne, hvilket forhindrer iltning af blodet. De klassiske fund ved obduktionen er væskefyldte lunger, vandig væske i mavesækken, vandig væske i kraniets bihuler og skumsvamp i luftvejene, mund og næse.

Atypisk drukning, også kaldet tørdrukning, hvor vand i svælg og strube og i luftrør kan medføre en nerverefleksbetinget uregelmæssig hjerterytme og såvel øget som sænket hjerterytme. Særligt kan den uregelmæssige hjerterytme medføre en øget risiko for pludselig hjertedød. Ved obdukti-

onen gøres ingen specifikke fund, særligt vil man ikke kunne forvente fund som ved typisk drukning.

I den aktuelle sag blev der foretaget en hospitalsobduktion, som primært har til formål at afdække sygdomme og kun i mindre omfang er egnet ved andre dødsmekanismer. Der påvistes kun 'en mindre mængde væske i lungerne', som dog ikke blev vejet og hvor konsistensen af lungerne ikke blev vurderet. Ligeledes er et eventuelt vandigt indhold i mavesæk og bihuler ikke beskrevet. Det er således ud fra obduktionserklæringen ikke muligt helt at udelukke en typisk drukning. Derimod påvistes ingen holdepunkt for hjertelidelse ved obduktionen eller den mikroskopiske undersøgelse.

Det skal dog tilføjes at [afdøde] afgik ved døden lidt over 1 døgn efter han blev fundet i svømmebassinet. I det tidsrum er det sandsynligt at flere forventelige obduktionsfund efter en typisk drukning ville være forsvundet eller reduceret på grund af optagelse af væskeansamlingerne i lunger og mavesæk.

Ved atypisk drukning er det kendt at personen kan udvikle hjertestop umiddelbart efter at være faldet i vandet. Dette er i modsætning til typisk drukning, hvor hjerteaktiviteten kan fortsætte i flere minutter indtil døden indtræder.

Det må således samlet anses for sandsynligt at [afdøde] kan have udviklet en hjerterytmeforstyrrelse med deraf følgende hjertestop forårsaget af en atypisk drukning.

Spørgsmål 4:
Såfremt årsagen til [afdødes] død var 'tørdrukning', var årsagen da selve fridykningen/det han holdt vejret for 'længe' /'pressede sig selv for hårdt' eller noget andet?

Svar:
[Afdøde] synes at have været en erfaren fridykker uden kendt hjertelidelse, sidstnævnte blev bekræftet ved obduktionen. En erfaren fridykker skulle problemfrit kunne holde vejret i 4 minutter, og ved det sidste dyk, hvor han blev dårlig, var det efter ca. 1 minuts dykning. Der synes således ikke at være holdepunkt for, at [afdøde] holdt vejret for længe eller pressede sig selv for hårdt.

Kommentar:
Fridykning beskrives af nogle eksperter som værende nærmest ufarlig og af andre som værende en af de farligste sportsgrene der findes. For sidstnævnte gælder, at det primært drejer sig om fridykning på store dybder og under is.

Når man holder vejret i længere tid forbruges ilten i blodet og koncentrationen af kuldioxid stiger. Når koncentrationen af kuldioxid når en vis højde, er det ikke længere muligt, frivilligt at holde vejret.
Der findes flere vejrtræningsteknikker, der kan anvendes inden man foretager et dyk. En af dem er hyperventilation, hvor dykkeren tager en række hurtige vejrtrækninger inden dykket. Denne teknik sænker indholdet af kuldioxid i blodet og vil derfor udsætte tidspunktet for, hvornår det ikke længere er muligt frivilligt at holde vejret. På dette tidspunkt kan iltindholdet i blodet være blevet så lavt, at der opstår iltmangel i hjernen, hvilket kan medføre et blackout. Fænomenet kaldes 'Shallow water blackout'.

> Da et blackout under vandet kan være fatalt advares mod teknikken og hvis den foretages, da altid med en hjælper, der kan træde til hvis der skulle opstå problemer.
>
> Det kan ikke ud fra det fremsendte materiale sikkert afgøres om [afdøde] hyperventilerede før han foretog sit tredje og sidste dyk.
>
> Som erfaren fridykker har [afdøde] formentlig kendt til de forskellige vejrtrækningsteknikker, sikkerhedsforskrifter og risici ved sporten. Han har som fridykker fortaget en 'viljebestemt handling' som kan have udløst et blackout, som kan have medført en atypisk drukning, På landjorden ville et blackout næppe have haft nogen væsentlige følger, men da det foregik i vand, fik det fatale konsekvenser. Om vand kan betegnes som en 'udefra kommende' påvirkning må være en juridisk vurdering.
>
> Jeg mener, ligesom den ligsynsgående læge fra Styrelsen for Patientsikkerhed, at dødsmåden er ulykke."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

> "**4. Hvilke skader er dækket**
> 40 Forsikringen giver ret til erstatning ved ulykkestilfælde. Ved ulykkestilfælde forstås en tilfældig af den forsikredes vilje uafhængig, pludselig, udefra kommende indvirkning på legemet, som har en påviselig beskadigelse af legemet til følge."

Nævnet udtaler:

Klageren har anmeldt, at forsikrede under fridykning den 20/4 2017 afgik ved døden den 21/4 2017, da han fik et ildebefindende i svømmebassinet. Ved retslægeligt ligsyn den 24/4 2017 blev det konkluderet, at den tilgrundliggende dødsårsag var nærdrukning, og at den umiddelbare dødsårsag var drukning.

Klageren har anført, at "[Afdødes] drukning opfylder alle betingelserne for at falde inden for begrebet 'ulykkestilfælde', hvorfor klager har krav på, at [selskabet] dækker den påførte skade". Klageren har også anført, at "Drukningen var en 'tilfældig' begivenhed, som [afdøde] ikke havde nogen anledning til at forudse ved en rutinemæssig dykning. Hændelsen var desuden 'pludselig' da han alene havde været i vandet under 1 minut, da det skete". Klageren har også anført, at "Der er endvidere ikke noget i [afdødes] lægejournal eller øvrige historik, som peger på sygdom eller andre indefra kommende omstændigheder, der kunne have ført til dødsfaldet." Klageren har endvidere anført, at "at der ikke er medicinske holdepunkter for, at [afdøde] på nogen må-

de har forårsaget sin egen død ved pres/stress, ved at holde vejret for længe eller ved hyperventilation".

Selskabet har anført, at "den mest sandsynlige årsag til, at [afdøde] afgik ved døden, var på grund af hans egne viljesbestemte handlinger frem til drukningen", og at "[afdøde] var… 'selv herre over situationen' frem til drukningen, og drukningen var - tragisk - desværre et resultat af [afdødes] egne handlinger… når forsikringstagerne selv er årsag til ulykken, da er der ikke dækning".

Det fremgår af afhøringsrapporten af vidne 1, at "[Afdøde] var kommet et par gange om ugen igennem flere år for at fridykke… [Afdøde] lavede et dyk på 4 minutter og 26 sekunder, og efter dette talte afhørte med ham. Derefter lavede han endnu et dyk på tre til fire minutter. Da [afdøde] kom op fra dette dyk trak han luft ind, og gjorde klar til endnu et dyk. Afhørte syntes, at da [afdøde] trak luft ind til dette dyk, så det mærkeligt ud. Han kunne ikke helt beskrive det, men [afdøde] så presset ud… [Afdøde] gik til bunden og lagde sig på ryggen. Her så afhørte efter ca. et minut, at [afdøde] 'gibbede' lidt om munden. Måske som nogle krampetrækninger".

Af udtalelse af 7/2 2018 udfærdiget af en speciallæge i retsmedicin fremgår bl.a.,"[Afdøde] afgik ved døden som følge af en iltmangelbetinget hjerneskade, der medførte væskeoverfyldning af hjernen med nedpresning af denne til følge. Iltmanglen var forårsaget af et længerevarende hjertestop på op til ca. 30 minutter. … I retsmedicinen skelnes mellem to former for drukning: Typisk drukning, hvor der indsuges vand i luftvejene og i lungerne, hvilket forhindrer iltning af blodet. De klassiske fund ved obduktionen er væskefyldte lunger, vandig væske i mavesækken, vandig væske i kraniets bihuler og skumsvamp i luftvejene, mund og næse. Atypisk drukning, også kaldet tørdrukning, hvor vand i svælg og strube og i luftrør kan medføre en nerverefleksbetinget uregelmæssig hjerterytme og såvel øget som sænket hjerterytme. Særligt kan den uregelmæssige hjerterytme medføre en øget risiko for pludselig hjertedød. Ved obduktionen gøres ingen specifikke fund, særligt vil man ikke kunne forvente fund som ved typisk drukning. I den aktuelle sag blev der foretaget en hospitalsobduktion, som primært har til formål at afdæk-

ke sygdomme og kun i mindre omfang er egnet ved andre dødsmekanismer. Der påvistes kun 'en mindre mængde væske i lungerne', som dog ikke blev vejet og hvor konsistensen af lungerne ikke blev vurderet. Ligeledes er et eventuelt vandigt indhold i mavesæk og bihuler ikke beskrevet. Det er således ud fra obduktionserklæringen ikke muligt helt at udelukke en typisk drukning. Derimod påvistes ingen holdepunkt for hjertelidelse ved obduktionen eller den mikroskopiske undersøgelse. Det skal dog tilføjes at [afdøde] afgik ved døden lidt over 1 døgn efter han blev fundet i svømmebassinet. I det tidsrum er det sandsynligt at flere forventelige obduktionsfund efter en typisk drukning ville være forsvundet eller reduceret på grund af optagelse af væskeansamlingerne i lunger og mavesæk. Ved atypisk drukning er det kendt at personen kan udvikle hjertestop umiddelbart efter at være faldet i vandet. Dette er i modsætning til typisk drukning, hvor hjerteaktiviteten kan fortsætte i flere minutter indtil døden indtræder. Det må således samlet anses for sandsynligt at [afdøde] kan have udviklet en hjerterytmeforstyrrelse med deraf følgende hjertestop forårsaget af en atypisk drukning. … [Afdøde] synes at have været en erfaren fridykker uden kendt hjertelidelse, sidstnævnte blev bekræftet ved obduktionen. En erfaren fridykker skulle problemfrit kunne holde vejret i 4 minutter, og ved det sidste dyk, hvor han blev dårlig, var det efter ca. 1 minuts dykning. Der synes således ikke at være holdepunkt for, at [afdøde] holdt vejret for længe eller pressede sig selv for hårdt. *Kommentar:* Fridykning beskrives af nogle eksperter som værende nærmest ufarlig og af andre som værende en af de farligste sportsgrene der findes. For sidstnævnte gælder, at det primært drejer sig om fridykning på store dybder og under is. Når man holder vejret i længere tid forbruges ilten i blodet og koncentrationen af kuldioxid stiger. Når koncentrationen af kuldioxid når en vis højde, er det ikke længere muligt, frivilligt at holde vejret. Der findes flere vejrtræningsteknikker, der kan anvendes inden man foretager et dyk. En af dem er hyperventilation, hvor dykkeren tager en række hurtige vejrtrækninger inden dykket. Denne teknik sænker indholdet af kuldioxid i blodet og vil derfor udsætte tidspunktet for, hvornår det ikke længere er muligt frivilligt at holde vejret. På dette tidspunkt kan iltindholdet i blodet være blevet så lavt, at der opstår iltmangel i hjernen, hvilket kan medføre et blackout. Fænomenet kaldes 'Shallow water blackout'. Da et blackout under vandet kan være fatalt advares mod teknikken og hvis den foretages, da altid med en hjælper, der kan træde til hvis der skulle opstå problemer. Det kan ikke ud fra det frem-

sendte materiale sikkert afgøres om [afdøde] hyperventilerede før han foretog sit tredje og sidste dyk. Som erfaren fridykker har [afdøde] formentlig kendt til de forskellige vejrtrækningsteknikker, sikkerhedsforskrifter og risici ved sporten. Han har som fridykker fortaget en 'viljebestemt handling' som kan have udløst et blackout, som kan have medført en atypisk drukning, På landjorden ville et blackout næppe have haft nogen væsentlige følger, men da det foregik i vand, fik det fatale konsekvenser. Om vand kan betegnes som en 'udefra kommende' påvirkning må være en juridisk vurdering".

Det fremgår af punkt 4.40 i forsikringsbetingelserne, at "Forsikringen giver ret til erstatning ved ulykkestilfælde. Ved ulykkestilfælde forstås en tilfældig af den forsikredes vilje uafhængig, pludselig, udefra kommende indvirkning på legemet, som har en påviselig beskadigelse af legemet til følge".

Nævnets flertal udtaler:

Efter en gennemgang af sagen og efter en samlet vurdering finder flertallet, at måtte lægge til grund, at det er mest sandsynligt, at klageren døde som følge af atypisk drukning (tørdrukning). Der foreligger efter flertallets opfattelse et ulykkestilfælde i forsikringsbetingelsernes forstand. Flertallet henviser herved blandt andet til nævnets afgørelse i sag 67902. Herefter, og da flertallet ikke heroverfor finder det godtgjort, at ulykkestilfældet skyldes omstændigheder, der er undtaget fra forsikringens dækningsområde, finder flertallet, at selskabet skal udbetale dødsfaldssummen.

Flertallet har blandt andet lagt vægt på, at det af udtalelsen fra en retsmedicinsk speciallæge fremgår, at atypisk drukning skyldes en nervebetinget uregelmæssig hjerterytme, der opstår som følge af vand i svælg, strube og luftrør. Endvidere fremgår det, at "Det må således samlet anses for sandsynligt at [afdøde] kan have udviklet en hjerterytmeforstyrrelse med deraf følgende hjertestop forårsaget af en atypisk drukning" og at "En erfaren fridykker skulle problemfrit kunne holde vejret i 4 minutter, og ved det sidste dyk, hvor han blev dårlig, var det efter ca.

1 minuts dykning. Der synes således ikke at være holdepunkt for, at [afdøde] holdt vejret for længe eller pressede sig selv for hårdt".

Nævnets mindretal udtaler:

Efter en gennemgang af sagen finder mindretallet ikke at kunne kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning under henvisning til, at det ikke er godtgjort, at forsikredes død var en følge af et ulykkestilfælde i forsikringsbetingelsernes forstand. Mindretallet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Mindretallet har blandt andet lagt vægt på, at forsikrede havde til hensigt at dykke, og at der bortset fra forsikredes tilskadekomst, ikke er oplysninger om, at der indtraf uforudsete begivenheder. Der er efter mindretallets vurdering herefter ikke grundlag for at antage, at forsikrede døde som følge af "en tilfældig af den forsikredes vilje uafhængig, pludselig, udefra kommende indvirkning på legemet".

Mindretallet har herved lagt vægt på at det af udtalelsen fra den retsmedicinske speciallæge af 7/2 2018 blandt andet fremgår, at "[afdøde] har som fridykker fortaget en 'viljebestemt handling' som kan have udløst et blackout, som kan have medført en atypisk drukning… da det foregik i vand, fik det fatale konsekvenser".

Mindretallet har også lagt vægt på, at det af afhøringsrapporten om afhøringen af vidne 1 fremgår, at "Afhørte syntes, at da [afdøde] traf luft ind til dette dyk, så det mærkeligt ud. Han kunne ikke helt beskrive det, men [afdøde] så presset ud… [Afdøde] gik til bunden og lagde sig på ryggen".

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

21. 93110

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Selskabet, GF-Forsikring, skal udbetale dødsfaldssummen med tillæg af renter i henhold til forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Jens Kruse Mikkelsen
formand